

8. SINIF

ÜNİTE ÜNİTE DEYİMLER VE ANLAMLARI

Hazırlayan
Büşra TAHİROĞLU

Verilen deyim ve anlamları
ders kitabındaki tüm metin ve
etkinlikler tek tek
incelenerek hazırlanmıştır.

8. Sınıf MEB Yayınları

1.Ünite
ERDEMLER

2.Ünite
MİLLÎ MÜCADELE VE ATATÜRK

3.Ünite
BİLİM VE TEKNOLOJİ

4.Ünite
BİREY VE TOPLUM

5.Ünite
ZAMAN VE MEKÂN

6.Ünite
MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZ

7.Ünite
DOĞA VE EVREN

8.Ünite
VATANDAŞLIK

@turkcesirlari

1.ÜNİTE

ERDEMLER

Ele almak	: 1. bir şey üzerinde çalışmaya başlamak 2. bir konuyu görüşmek 3. bir konuyu incelemek, araştırmak 4. herhangi bir şeyi iş edinmek
Alışkanlık haline getirmek	: bir şeyi sürekli yapar olmak
Ciddiye almak	: inanmak, gerçek sanmak, önem vermek
Katkıda bulunmak	: bir şeyin oluşmasına, gelişmesine veya gerçekleşmesine emek, bilgi, para vb. ile yardım etmek
Göze almak	: gelebilecek her türlü zararı ve tehlikeyi önceden kabul etmek
Batağa saplanmak	: içinden çıkılması güç bir durumda olmak
Göz ardı etmek	: gereken önemi vermemek
Öfkesini çıkarmak	: öfkeli kişi haksız yere ilgisiz birine çatmak
Ödü kopmak	: çok korkmak
İhtimal vermemek	: bir şeyin gerçekleşeceğini, olabileceğini hiç düşünmemek
Kendini kaptırmak	: 1. bir şeyin etkisinden kurtulamayacak duruma düşmek 2. uğraşmaya başladığı bir işten kendini kurtaramamak
Gözleri açılmak	: 1. uyanmak 2. (mecaz) iyiyi kötüyü veya kendisine yarayanı ayırt eder duruma gelmek
Rehin almak	: 1. bir anlaşma, sözleşme veya isteğin yerine getirilmesini sağlamak için bir kimseyi alıkoymak 2. birini aşırı derecede meşgul etmek, oyalamak
Ödü patlamak	: çok korkmak
Büyüklük göstermek	: gönül ululuğu göstermek
Saygı göstermek	: saymak, değer vermek
Fırsat bulmak	: uygun, elverişli zaman bulmak
İş çevirmek	: gizli, dolambaçlı bir iş yapmak
Hiddete kapılmak	: öfkelenmek, kızmak
Karar vermek	: bir sorunu karara bağlamak, kararlaştırmak
Hayal kurmak	: gerçekleşmesi istenen, özlenen şeyi düşünmek
Kesintiye uğramak	: bir süre için durmak

2.ÜNİTE

MİLLÎ MÜCADELE VE ATATÜRK

Ümidini kesmek	: umudunu kesmek
İmza atmak	: imzalamak
Damgasını vurmak	: biri hakkında kötü bir yargıya varmak
Dile getirmek	: 1. Konuşturmak 2. belirtmek, anlatmak, açıklamak, ifade etmek
Nabız yoklamak	: nabzını yoklamak
Mesaj vermek	: duygu ve düşünceleri karşı tarafa dolaylı bir biçimde anlatmak

Dalga geçmek	: 1. argo üzerinde durulması gereken işle ilgilenmeyerek başka şeyler düşünmek veya yapmak 2. eğlenmek, alay etmek 3. geçici sevgi ilişkisi kurmak, gönül eğlendirmek
Geri dönmek	: geldiği yere gitmek
Selam etmek	: uzakta olan birine esenlik dilemek
Ağır basmak	: 1. taşıdığı özellikler üstün gelmek 2. bir işte gücü ve etkisi üstün gelmek

3.ÜNİTE

BİLİM VE TEKNOLOJİ

Dikkate almak	: göz önünde bulundurmak, hesaba katmak, gereğini düşünmek
Layık görmek	: yakıştırmak, uygun görmek
Ortaya koymak	: 1. herkesin görebileceği yere koymak 2. yaratmak, yapmak 3. açıklamak

Gurur duymak	: gururlanmak
Yola çıkmak	: 1. araca binmek üzere yolüstünde durmak 2. bir yere varmak için bulunduğu yerden ayrılarak yolculuğa başlamak, harekete geçmek 3. herhangi bir şeyi esas almak, oradan başlamak
İlgisini çekmek	: ilgisini, dikkatini ve merakını üzerinde toplamak, alaka duymak
Tıka basa doldurmak	: doldururken çok bastırıp sıkıştırmak
Özen göstermek	: bir şeyi özenerek elden geldiğince iyi olmasına gayret ederek yapmak, itina etmek
Belini kırmak	: birini bir şeyi yapamaz duruma getirmek
Belini bükmek	: çaresizlik içinde bırakmak
Belini doğrultmak	: yeniden durumunu düzeltmek
Bel bağlamak	: birisinin kendisine yardımcı olacağına inanmak, güvenmek

4.ÜNİTE

BİLİM VE TEKNOLOJİ

Mil çekmek : birinin gözlerini kızgın mille kör etmek

Can vermek : 1. ölmek
2. ruha güç vermek
3. canlanmasına yol açmak
4. bir şeyi çok istemek

Kafa bulmak : alay etmek

Burnunda tütme : çok özlemek

Özen göstermek : bir şeyi özenerek elden geldiğince iyi olmasına gayret ederek yapmak, itina etmek

Tadına doyum olmamak : 1. bir şeyin tadı çok beğenilmek
2. (mecaz) herhangi bir şey çok beğenilmek

Göz kamaştırmak : 1. kuvvetli ışık veya parlaklık, kısa bir zaman için görüşü bulandırmak
2. (mecaz) bir niteliğiyle hayran bırakmak

Yol kesmek : 1. geçmesine engel olmak, durdurmak
2. ıssız yerlerde soygunculuk yapmak
3. motor vb. hızını azaltmak, devrini düşürmek

Kendini kaptırmak : 1. bir şeyin etkisinden kurtulamayacak duruma düşmek
2. uğraşmaya başladığı bir işten kendini kurtaramamak

Göz açıp kapayıncaya kadar : çok kısa bir sürede

Yenik düşmek : yenilmek, mağlup olmak

Ödü patlamak : çok korkmak

Dikiş tutturamamak : bir işte veya bir yerde herhangi bir sebeple uzun süre kalmamak

Kendi derdine düşmek : kendi sorunu sebebiyle başka şeyle ilgilenememek

Burnundan kıl aldırılmamak : kendisine söz söyletmemek, çok huysuz ve kibirli olmak

Bir baltaya sap olamamak : belli bir iş sahibi olamamak

5.ÜNİTE

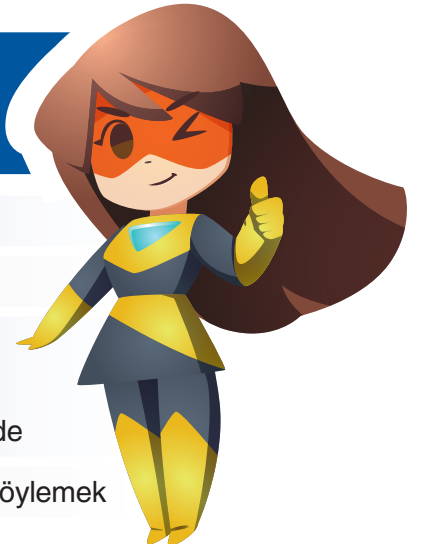
ZAMAN VE MEKÂN

İple çekmek : sabırsızlıkla beklemek

Tadına varmak : bir şeydeki ince güzelliği kavramak

Tereyağından kıl çeker gibi : 1. her türlü mecburiyetten, mükellefiyetten ve sorumluluktan kolayca sıyrılarak
2. bir işi kolayca yaparak, becerikli bir biçimde

Bam teline dokunmak : birinin çok kızacağı şeyi yapmak veya sözü söylemek

Yüzüne gülmek : 1. dostmuş gibi görünmek
2. dostluk göstermek, ilgi göstermek, alakalanmak
3. temizliği, yeniliği dolayısıyla ferahlık vermek

Taş kesilmek : çok şaşırp ne yapacağını ne söyleyeceğini bilememek, sesini çıkaramaz olma

Tetikte durmak : her an uyanık ve hazır bulunmak

Yol almak : yolda ilerlemek

6.ÜNİTE MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZ

Yer almak : 1. bir işi hazırlayanlar arasında bulunmak
2. ayrılan yerde durmak, bulunmak

Kapı açmak : 1. bir şeyin sözünü etmek veya bir işe başlamak
2. pazarlığa çok yüksek bir fiyatla başlamak

Hatır saymak : gerekli saygıyı göstermek

Gönül almak : 1. sevindirmek
2. kırılan bir kimseyi güzel bir davranışla hoşnut etmek

Başı çekmek : herhangi bir konuda önde gitmek, önyak olmak

Hatırından geçmemek : aklına gelmemek, düşünmemek

Ağır basmak : 1. taşıdığı özellikler üstün gelmek
2. bir işte gücü ve etkisi üstün gelmek

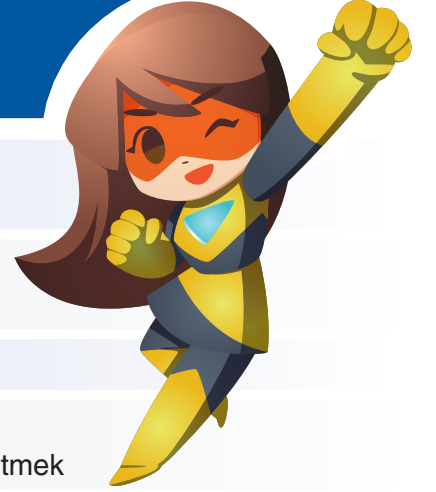
Kol gezmek : 1. güvenlik amacıyla dolaşmak
2. dolaşmak
3. (mecaz) kötü durum ve davranışlar çokça olmak

Kuş uçurtmamak : hiçbir şeyin veya kimsenin kaçmasına, geçmesine imkân vermemek

Yuvarlanıp gitmek : eldeki imkânlarla geçinmek

Kafasına estiği gibi : sadece kendi düşünce ve isteklerine göre

Gözden geçirmek : 1. okumak
2. niteliğini anlamak için bir şeyin her yanına bakmak, incelemek, muayene etmek
3. araç, motor vb.nin çalışıp çalışmadığını incelemek, denemek, denetlemek

7.ÜNİTE DOĞA VE EVREN

Ölüm kalım savaşına yapmak : yok olmamak amacıyla mücadeleye girişmek

İşe koşmak : birine iş yaptırmak

Göz açtırmamak : başka bir iş yapmasına vakit veya imkân vermemek

Alabora olmak	: 1. tekne, sandal vb. deniz araçları devrilip ters dönmek 2. mecaz işler altüst olmak
Para etmek	: değeri olmak
İliğine işlemek	: 1. çok ıslanmak 2. çok üşümek 3. bütün varlığını kaplamak, çok etkilenmek
Hiçe saymak	: önemsememek, önem vermemek
Gün doğmak	: isteklerini gerçekleştirmek için iyi bir duruma erişmek veya eline olağanüstü bir fırsat geçmek
Kan bürümek	: adam öldürecek kadar öfkelenmek
Hesaba katmak	: dikkate almak, göz önünde bulundurmak
Kapıya dayanmak	: 1. gelip çatmak

8.ÜNİTE

VATANDAŞLIK

Yüz vermemek	: 1. ilgi, yakınlık göstermemek 2. önemsememek
Payını almak	: 1. kendine ayrılanı almak 2. (mecaz) azarlanmak, paylanmak
Elinden geleni yapmak	: gücünün yettiği kadarını yapmak
Göğüs germek	: bir güçlüğe karşı koymak, dayanmak
Kapıya dayanmak	: 1. gelip çatmak 2. bir şey elde etmek için bir yeri, bir kimseyi zorlamak, göz korkutmak
Dili tutulmak	: sevinç, korku, şaşkınlık vb. sebeplerle birdenbire söz söyleyemez olmak
Yolunu gözlemek	: gelmesini beklemek
Haber almak	: kendisine bildirilmek, öğrenmek, bilgi edinmek
İçi titremek	: 1. özen göstermek 2. çok üşümek 3. duygulanmak
Tadı damağında kalmak	: 1. yenen bir şeyin tadını unutamamak 2. (mecaz) hoş giden, zevk alınan bir şeyi unutamamak
Gözüne uyku girmemek	: uyuyamamak, uykusuz kalmak
Can atmak	: şiddetle arzu etmek, çok istemek